

(๒๗)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมາภิไยพระมหาภัตtriy ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๕๙/๒๕๖๕

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๕๑/๒๕๖๕

วันที่ ๑๒ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง	นายปราโมทย์ ฉันทะ และคณะ	ผู้ร้อง
	องค์การบริหารส่วนตำบลสวด ที่ ๑	
	ศาลปกครองเชียงใหม่ ที่ ๒	
	ศาลปกครองสูงสุด ที่ ๓	ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายปราโมทย์ ฉันทะ และคณะ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายปราโมทย์ ฉันทะ (ผู้ร้องที่ ๑) กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องที่ ๑ เคยดำเนินการเบิกบัดองค์การบริหารส่วนตำบลสวด องค์การบริหารส่วนตำบลสวด (ผู้ถูกร้องที่ ๑) มีคำสั่งที่ ๗๑/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ลงโทษให้ผู้ร้องที่ ๑ ออกจากราชการ ผู้ร้องที่ ๑ ฟ้องคดีต่อศาลปกครองเชียงใหม่ (ผู้ถูกร้องที่ ๒) ผู้ถูกร้องที่ ๒ พิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ผู้ถูกร้องที่ ๑ มีคำสั่งที่ ๓๘๕/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ให้ผู้ร้องที่ ๑ กลับเข้ารับราชการ ผู้ร้องที่ ๑ มีหนังสือขอให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ จ่ายเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์อื่น ๆ ที่ควรได้รับ แต่ผู้ถูกร้องที่ ๑ เพิกเฉยไม่ดำเนินการ จึงฟ้องคดีต่อผู้ถูกร้องที่ ๒ ในคดีหมายเลขดำที่ บ. ๔๙/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ บ. ๔๐/๒๕๕๗ ผู้ถูกร้องที่ ๒ พิพากษาให้

ผู้ถูกร้องที่ ๑ จ่ายเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ๆ ที่มีสิทธิได้รับตามระเบียบและกฎหมาย ผู้ถูกร้องที่ ๑ อุทธรณ์ ศาลปกครองสูงสุด (ผู้ถูกร้องที่ ๓) มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขดำที่ ๖๘๗/๒๕๕๙ คดีหมายเลขแดงที่ ๖๘/๒๕๖๔ แก่คำพิพากษาผู้ถูกร้องที่ ๒ เป็นให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ ดำเนินการเบิกจ่ายเฉพาะเงินเดือนนับแต่วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๔ ถึงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๓ แก่ผู้ร้องที่ ๑ ต่อมานอกจากนั้น ผู้ถูกร้องที่ ๑ มีคำสั่งที่ ๑๑๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ เบิกจ่ายเฉพาะเงินเดือนแก่ผู้ร้องที่ ๑ ตามคำพิพากษาของผู้ถูกร้องที่ ๓ โดยไม่พิจารณาประเด็นคำขอให้ได้รับสิทธิต่าง ๆ ตามระเบียบและกฎหมาย ทำให้ผู้ร้องที่ ๑ เสียประโยชน์ตอบแทนอื่นนอกเหนือจากเงินเดือน เป็นการกระทำละเมิดต่อสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรง และได้รับความเดือดร้อนเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ กระทบต่อหน้าที่การทำงาน ความเป็นอยู่ทางสังคม และกระทบต่อผู้ร้องที่ ๒ ถึงผู้ร้องที่ ๖ ซึ่งเป็นบุคคลในครอบครัว ผู้ร้องทั้งหกยืนฟ้องผู้ถูกร้องที่ ๑ ต่อผู้ถูกร้องที่ ๒ ในคดีหมายเลขดำที่ ๑๔๔/๒๕๖๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๖/๒๕๖๔ ผู้ถูกร้องที่ ๒ มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา ผู้ร้องทั้งหกอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ผู้ถูกร้องที่ ๓ มีคำสั่งที่ กบ. ๕๘/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕ ไม่รับคำฟ้องยืนตามคำสั่งของผู้ถูกร้องที่ ๒ ผู้ร้องเห็นว่าการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่มีคำสั่งที่ ๑๑๔/๒๕๖๔ และผู้ถูกร้องที่ ๒ และที่ ๓ ที่มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาเป็นการกระทำละเมิดต่อสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ มาตรา ๒๕ วรรคสามและวรคสี่ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๒ ผู้ร้องยืนคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่องเนื่องจากเป็นการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีของศาล และคดีดังกล่าวเป็นเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสามเป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ เป็นการกระทำโดยใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงอันเป็นการก้าวล่วงสิทธิของผู้ร้องหรือฝ่ายไม่友好ที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ทำให้ผู้ร้องได้รับความเสียหายทั้งสิทธิความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่ราชการ สิทธิเลื่อนขั้นเงินเดือน กระทบต่อการใช้ชีวิตในสังคมและเกิดความเสียหายต่อครอบครัว เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ มาตรา ๒๕ วรรคสามและวรคสี่ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๒

๒. ให้ผู้ถูกร้องทั้งสามชดใช้ค่าเสียหายในผลการกระทำละเมิดเป็นค่าสินไหมทดแทนรวมเป็นเงิน ๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามสิบห้าล้านบาทถ้วน)

๓. กำหนดมาตรการหรือวิธีการซ่อมแซมรถรับส่งนักเรียนที่สำคัญจะมีคำวินิจฉัย

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลมีพิจารณา วินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่งและวรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๙ วรคสอง” วรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรคหนึ่งไม่เป็นสาระสำคัญอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณา ก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่าเป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” มาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ อันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมิใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๔) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ มีคำสั่งที่ ๑๙๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ เปิกจ่ายเฉพาะ

- ๔ -

เงินเดือนให้แก่ผู้ร้องที่ ๑ ตั้งแต่วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๔ ถึงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเบียบของทางราชการ ผู้ถูกร้องที่ ๒ มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาในคดีหมายเลขแดงที่ ๑๖/๒๕๖๔ และผู้ถูกร้องที่ ๓ มีคำสั่งที่ คบ. ๑๕/๒๕๖๕ ไม่รับคำฟ้องและพิพากษายืนตามคำสั่งของผู้ถูกร้องที่ ๒ การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสามเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ มาตรา ๒๕ วรรคสามและวรรคสี่ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๒ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องโต้แย้งการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ซึ่งปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดในคดีหมายเลขแดงที่ อบ. ๑๕/๒๕๖๔ และโต้แย้งการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีของผู้ถูกร้องที่ ๒ และที่ ๓ ที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุด กรณีเป็นเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๑) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

- ๕ -

(คำสั่งที่ ๕๙/๒๕๖๕)

(นายวีเกียรติ มีนகานิชช)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หวานนท์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนกเดช เทพพิทักษ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราษฎ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ